

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7915207285
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7915207285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Vancu a členov senátu JUDr. Drahomíry Brixiovej a JUDr. Gabriely Varhalíkovej v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ F. W., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX/XXX, Z. G., 2/ Q. D. nar. XX.X.IXXX, bytom R. XXX/XX, W. A., zastúpenej JUDr. Emíliou Širotníkovou, advokátkou, Hviezdoslavova 1018, Trebišov, o zaplatenie 19.237,22 eur s prísl., o odvolaní žalovanej v 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 11Cb/12/2015-61 zo dňa 18.11.2015 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zročnosti vo vzťahu k žalovanej v 2/ rade tak, že žalovanej v 2/ rade povoľuje zaplatiť žalobcovi prisúdenú istinu, úroky z omeškania a náhradu trov konania v pravidelných mesačných splátkach po 80,00 eur vždy do 15. dňa príslušného mesiaca počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

II. Sporovým stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade (odporcom v 1/ a 2/ rade) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi (navrhovateľovi) sumu 18.677,22 eur spolu so 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.661,69 € od 12.03.2015 do 22.05.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.581,69 € od 23.05.2015 do 10.06.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.501,69 € od 11.06.2015 do 08.07.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.421,69 € od 09.07.2015 do 10.08.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.341,69 € od 11.08.2015 do 08.09.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.261,69 € od 09.09.2015 do 08.10.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.181,69 € od 09.10.2015 do 10.11.2015; 6,49% ročným úrokom za úver zo sumy 17.101,69 € od 11.11.2015 do zaplatenia; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 19.237,22 € od 12.03.2015 do 22.05.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 19.157,22 € od 23.05.2015 do 10.06.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 19.077,22 € od 11.06.2015 do 08.07.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.997,22 € od 09.07.2015 do 10.08.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.917,22 € od 11.08.2015 do 08.09.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.837,22 € od 09.09.2015 do 08.10.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.757,22 € od 09.10.2015 do 10.11.2015; 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.677,22 € od 11.11.2015 do zaplatenia a na trovách konania sumu 1.120,50 € všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných (odporcov) zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných (odporcov) a v prevyšujúcej časti konanie zastavil. Samostatným výrokom rozhodol, že vracia žalobcovi (navrhovateľovi) Prvej stavebnej sporiteľni a.s., IČO: 31 335 004 sumu 33,50 € ako alikvotnú časť súdneho poplatku za podaný návrh a to

prostredníctvom subjektu: Slovenská pošta, a.s.- prevádzkovateľ systému, IČO : 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, Banská Bystrica.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou (po čiastočnom späťvzati žaloby čo do sumy 560,00 eur) domáhal, aby súd uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.677,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške a za obdobie a zo súm špecifikovaných v napadnutom rozsudku, a to titulom zostatku dlhu vzniknutého na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 22.3.2010, ktorý poskytol žalobca žalovaným v 1/ a 2/ rade. Žalobca uviedol, že žalovaní v 1/ a 2/ rade medziúver nesplácali pravidelne a včas, preto každému zvlášť na adresy ich bydliska zaslal oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a dlžníci boli vyzvaní na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá ku dňu 11.3.2015 predstavovala sumu 19.237,22 eur a pozostávala z istiny 17.661,69 eur a z nezaplatených úrokov za úver, nezaplatených poplatkov v celkovej výške 1.575,53 eur. Žalovaný v 1/ rade sa k žalobe písomne nevyjadril a žalovaná v 2/ rade vo svojej výpovedi ozrejmla, že ako družka bola spoludlžníčkou pri poskytnutí medziúveru, že všetky peniaze vyplatené veriteľom z úveru prevzal jej bývalý druh (žalovaný v 1/ rade) na účel rekonštrukcie jeho bytu, ktorá však nebola podľa jej vedomostí realizovaná. Spočiatku úver splácal, následne splácala úver sama, avšak dostala sa do zlej finančnej situácie, nevedela platiť dojednané splátky a jej situácia sa nezlepšila ani v súčasnosti, preto vstúpila do jednania so žalobcom o možnosti splácať dlh v mesačných splátkach po 80,00 eur, keďže splácanie dlhu vo vyšších splátkach z jej strany nie je reálne možné, z dôvodu jej sociálnych a majetkových pomerov a tiež s prihliadnutím na to, že sama zabezpečuje výživu maloletého dieťaťa. Dlh však v uvedenej výške po 80,00 eur spláca.

3. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania (oboznáním listinných dôkazov - zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 22.3.2010 č. 2851139 2 02, Všeobecných obchodných podmienok, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, výpisom z účtu medziúveru, výsluchom žalovanej v 2/ rade) vec právne posúdil podľa ust. § 1 ods. 2 písm.a/ zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa § 497, § 502 ods. 1 a § 506 Obchodného zákonníka, § 511 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že nárok žalobcu je dôvodný. Konštatoval súd prvej inštancie, že žalovaní v 1/ a 2/ rade si svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne neplnili, dostali sa do omeškania s pravidelnými mesačnými splátkami, čo v konečnom dôsledku viedlo k predčasnému zosplatneniu celého úveru zo strany žalobcu. Ďalším dôvodom pre zosplatnenie úveru bola skutočnosť, že na majetok dlžníka - žalovaného v 1/ rade bola začatá exekúcia. Zmluvný vzťah účastníkov bol ukončený v zmysle Všeobecných podmienok ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru t.j. ku dňu 11.3.2015. Keďže žalobca oprávnené vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru z dôvodu, že žalovaní porušili svoje povinnosti úver riadne splácať a tiež z dôvodu začatej exekúcie na majetok žalovaného v 1/ rade, vyhodnotil žalobcom uplatnený nárok za dôvodný, a preto žalobe vyhovel. Pokiaľ žalovaná v 2/ rade uznala nárok žalobcu čo do základu aj čo do výšky, avšak žiadala, aby jej súd poskytol možnosť zaplatiť dlh v mesačných splátkach po 80,00 eur , pretože nedisponuje so žiadnou väčšou hotovosťou a je nemajetná, žije pri rodičoch s maloletou dcérou, sama zabezpečuje jej potreby a výživu, pričom ako zdravotná sestra zarába len 330,00 eur mesačne, súd prvej inštancie poukazujúc na ust. § 160 ods. 1 O.s.p. žiadosti žalovanej v 2/ rade o splátky po 80,00 eur nevyhovel, pričom pri tomto závere vychádzal z výšky zostatku dlhu vo vzťahu k navrhovaným splátkam.

4. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi na ich náhradu, ktorá pozostáva zo sumy 1.120,50 eur titulom zaplateného súdneho poplatku z podanej žaloby.

5. Proti tomuto rozsudku, avšak len čo do výroku, ktorým súd zaviazal žalovaných na plnenie do troch dní od právoplatnosti rozsudku (teda len čo do zročnosti prisúdenej istiny s príslušenstvom), podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná v 2/ rade a v tejto časti navrhla rozhodnutie zmeniť a povoliť jej dlh, príslušenstvo pohľadávky a trovy konania splácať v splátkach po 80,00 eur mesačne pod následkami straty výhody splátok, a to z dôvodov ustanovených v § 205 ods. 2 písm.b/, d/ a f/ O.s.p.. Citujúc z ust. § 160 ods. 1 druhá veta O.s.p. ako aj s poukazom na rozhodnutie R V/1968 uviedla, že žalobca poskytol žalovaným sumu 20.000,00 eur na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere, že uvedenú čiastku doteraz splácala iba žalovaná v 2/ rade a prejavila vôľu a ochotu splácať uvedený záväzok aj napriek tomu, že má ťažkú finančnú situáciu a uvedený záväzok spláca pravidelne podľa svojich možností. Žalovaná v 2/ rade má snahu splácať žalobcovi uvedenú sumu, avšak uhradiť uvedenú sumu v jednej

splátke je pre ňu likvidačné a ohrozí to jej vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Je slobodnou matkou dieťaťa, na ktorého si otec - žalovaný v 1/ rade neplní vyživovaciu povinnosť, žalovaná v 2/ rade má minimálnu mzdu a žije takmer na hranici biedy, napriek tomu však záväzok aj za žalovaného v 1/ rade pravidelne platí. Úhrada tak vysokej splátky je pre žalovanú v 2/ rade absolútne nereálna, nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok, žije so svojim dieťaťom u rodičov a výrok vynesený rozsudkom súdu prevej inštancie je pre ňu likvidačný. Zastávala názor, že spĺňa v zmysle ustálenej právnej praxe podmienky na to, aby jej súd umožnil plniť tento záväzok v splátkach, a to s prihliadnutím na jej majetkovú a sociálnu situáciu a aj s prihliadnutím na to, že záväzok pravidelne spláca a nevyhýba sa plateniu napriek svojej ťaživej situácii. Zdôraznila, že výrok súdu zaväzujúci ju na úhradu celej dlžnej sumy naraz ohrozí reálne výživu jej maloletého dieťaťa, pričom žalovaná v 2/ rade sa tak dostane do exekučného konania a jej životná situácia sa tým podstatne zhorší a sťaží. Na druhej strane žalobca je spoločnosťou, ktorá splácanie dlžnej sumy v splátkach ani „nepocíti“. Aj v pôvodnej zmluve bolo dohodnuté splácanie záväzku v splátkach a rozdelenie splatnosti záväzku na jednotlivé splátky nijako neohrozí existenciu žalobcu a už vôbec to pre neho nebude nejako ťaživé. Žalobca je stabilnou spoločnosťou a úhrada dlhu v splátkach je pre túto spoločnosť bežným prípadom. Zastávala teda názor, že u žalovanej v 2/ rade sú splnené podmienky zákonného ust. § 160 O.s.p. na to, aby súd povolil splácanie dlhu v splátkach. Rovnako poukázala na to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nevzal do úvahy všetky ním zistené skutočnosti, a to najmä skutočnosť, že uvedené peňažné prostriedky použil výlučne žalovaný v 1/ rade a taktiež, že žalovaná v 2/ rade aj napriek tomu prejavila snahu dlh splatiť, avšak jej príjem a majetkové pomery nepostačujú na úhradu dlhu jedinou splátkou. V nadväznosti na to poukázala na rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Obdo/1/2011 zo dňa 27.1.2011, ako aj na rozhodnutie Okresného súdu Trebišov sp.zn. 13C/87/2015 zo dňa 9.9.2015, kde súd povolil splácanie dlhu v splátkach vo výške dokonca po 10,00 eur a to s prihliadnutím na majetkové pomery fyzickej osoby, pričom v uvedenom konaní išlo o pôžičku medzi dvoma fyzickými osobami a fyzická osoba - veriteľ nevrátenie dlhu pociťuje oveľa nepriaznivejšie ako finančná inštitúcia, ktorá je navrhovateľom v tomto konaní.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu podanému žalovanou v 2/ rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny, keď zastával názor, že súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že výška splátky navrhovaná žalovanou v 2/ rade je neprímeraná k výške dlhu. Uviedol, že pri rozhodovaní o výške mesačných splátok a ich splatnosti je vzhľadom na zásadu rovnosti účastníkov konania potrebné vziať do úvahy nielen okolnosti na strane žalovaných, v danom prípade žalovanej v 2/ rade, ale aj okolnosti na strane žalobcu, ktorého viedli k uplatneniu práva na súde ako aj možnosť vymoženía žalovanej sumy, na výšku priznaného plnenia, či možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, teda nielen z dôvodu sociálnej a majetkovej situácie dlžníka a z dôvodu, že dlh spláca. O možných následkoch v prípade nesplácania úveru boli žalovaní uzrozmeneí. Navrhovaná výška mesačnej splátky je nižšia ako pôvodne dohodnutá v zmysle úverovej zmluvy, pričom mesačné splátky vo výške 80,00 eur nedokážu pokryť ani len výšku mesačnej splátky úrokov za úver. Efektívne vymoženiu pohľadávky sa tak mňa svojmu účelu, navyše finančné pomery žalovanej sa môžu v priebehu času meniť. Skutočnosť, že žalovaná v 2/ rade prejavila snahu splácať dlh resp. že uvedené peňažné prostriedky použil výlučne žalovaný v 1/ rade nie je podľa názoru žalobcu dostatočným dôvodom na to, aby súd povolil splácanie dlhu v splátkach navrhovaných žalovaným v 2/ rade.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej v 2/ rade, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a vec prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v 2/ rade je dôvodné.

8. Toto odvolacie konanie začalo podaním odvolania dňa 8.2.2016, teda za účinnosti zák.č. 99/1963 Zb. - Občianskeho súdneho poriadku.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí Civilný sporový poriadok na konania začaté pred dňom jeho účinnosti, teda pred 1.7.2016.

10. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku zostávajú zachované.

11. Keďže odvolanie bolo podané ešte pred 1.7.2016, odvolací súd posúdil vec podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Dôvodom je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (článok 2 ods. 1, 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (článok 3 ods. 1 CSP).

12. Rozsudok okrem zročnosti prisúdenej pohľadávky vrátane príslušenstva a náhrady trov konania nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p., obdobne § 367 CSP), preto okrem zročnosti prisúdenej istiny s príslušenstvom nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

13. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP (obdobne § 160 ods. 1, 2 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky, má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Vychádzajúc aj z citovaného zákonného ustanovenia, hľadiskami pre úvahu o priznaní výhody splátok žalovanej v 2/ rade sú najmä výška priznaného plnenia, jej platobná schopnosť i v konaní prejavovaná snaha splniť záväzok, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné nedodržanie jednotlivých splátok nebolo v konkrétnom prípade vzhľadom na pomery žalobcu pre neho príliš ťaživé.

15. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že v danom prípade je namieste umožniť žalovanej v 2/ rade splácať plnenie prisúdenej istiny s príslušenstvom v mesačných splátkach po 80,00 eur, a to s prihliadnutím k povahe prejednávanej veci a obzvlášť na osobné, rodinné a majetkové pomery žalovanej v 2/ rade, ktorá vychádzajúc aj z vykonaného dokazovania je poberateľkou mesačnej mzdy len vo výške 330,00 eur, má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a ako slobodná matka je samoziviteľkou, keďže otec dieťaťa si neplní vyživovaciu povinnosť. Žalovaná v 2. rade nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok a žije so svojim dieťaťom u rodičov, a preto uhradiť prisúdenú sumu v lehote stanovenej napadnutým rozsudkom, by bolo pre ňu nereálne a spôsobilé ohroziť výživu maloletého dieťaťa. Je potrebné poukázať na to, že odvolateľka v konaní uznala nárok žalobcu čo do základu aj výšky a záväzok pravidelne spláca, čo žalobca nepoprel a v súčasnosti sa nevyhýba plateniu dlhu napriek svojej ťaživej situácii. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným postavením a úhrada dlhu v splátkach po dlhšiu dobu túto spoločnosť neohrozí a ani jej nespôsobí vážnu ujmu. Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na nemajetnosť žalovanej v 2. rade, jej nízky príjem a vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu by prípadná exekúcia neprimerane zaťažila žalovanú v 2. rade, pričom ani realizácia exekúcie by zrejme neumožňovala vyššie zrážky z jej príjmu, ako platí teraz dobrovoľne. Je na žalovanej v 2. rade, aby v prípade zmeny svojich majetkových pomerov vo vlastnom záujme sama zvýšila splátky dlhu (keďže veriteľ je povinný prijať na zaplatenie istiny akúkoľvek sumu), a to vzhľadom na narastajúce úroky z omeškania.

16. Na adresu žalovanej v 2/ rade odvolací súd uvádza, že ak žalovaná v 2/ rade podmienky splatnosti nedodrží, to znamená, že nebude splácať určené splátky pravidelne, stane sa splatným celý dlh a tak stratí výhodu splátok a žalobca môže žiadať zaplatenie celého zostatku dlhu naraz.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP čo do výroku o zročnosti prisúdeného plnenia, t. j. istiny, úrokov z omeškania a náhrady trov konania tak, že žalovanej v 2/ rade povolil zaplatiť žalobcovi prisúdené plnenie v splátkach po 80,00 eur mesačne splatných vždy do 15. dňa príslušného mesiaca počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia, a to pod následkami straty výhody splátok.

18. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania vyplýva z ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník, v danom prípade žalovaná v 2. rade, ktorá si však trovy odvolacieho konania v zmysle platnej právnej

úpravy účinnej v čase podania odvolania neuplatnila a ďalším stranám sporu trovy odvolacieho konania nevznikli.

19. Rozhodnutie bolo prijaté Krajským súdom v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) /§ 428 C.s.p./.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).